

Coaching ครั้งที่ 2/2568

เรื่อง “การเตรียมความพร้อมสำหรับทำงานวิจัยในภาคสนาม”

วันเวลา 18 สิงหาคม 2568 เวลา 09.00–12.00 น.

สถานที่ ห้องสมุดกองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน และ

Zoom Meeting ID 948 3269 4735 Passcode 585293

ผู้บรรยาย นายบวร บัวขาว (ผู้อำนวยการกลุ่มวิจัยและพัฒนาการปรับปรุงบำรุงดิน)

Coaching ครั้งที่ 2/2568

เชิญฟังบรรยาย

การเตรียมความพร้อม สำหรับทำงานวิจัย ในภาคสนาม

ผู้บรรยาย : นายบวร บัวขาว (ผู้อำนวยการกลุ่มวิจัยและพัฒนาการปรับปรุงบำรุงดิน)

วัน เวลา สถานที่

18 สิงหาคม 2568

เวลา 9.00 - 12.00 น.

ณ ห้องสมุดกองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน
กรมพัฒนาที่ดิน

หัวข้อ:

- การเงิน (การเบิกจ่ายต่าง ๆ)
- รถยนต์
- เครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ
- บุคคล (เครื่องแต่งกาย, อุปกรณ์ส่วนตัว)

Zoom Meeting :

Meeting ID : 948 3269 4735

Passcode : 585293

ติดต่อสอบถามได้ที่ โทร. 1760 ต่อ 2231

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเสริมสร้างความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมด้านการเงิน การเดินทาง และที่พัก สำหรับการทำงานวิจัยภาคสนามอย่างถูกต้องตามระเบียบ
2. เพื่อพัฒนาทักษะการวางแผนและจัดการทรัพยากร ทั้งบุคลากร รถยนต์ และเครื่องมือวิจัย ให้เกิดความปลอดภัยและมีประสิทธิภาพสูงสุด
3. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมสามารถเลือกใช้อุปกรณ์ เครื่องมือ และวิธีการเก็บตัวอย่างดิน/ข้อมูลภาคสนามได้อย่างถูกต้องตามมาตรฐานของกรมพัฒนาที่ดิน
4. เพื่อสร้างความตระหนักถึงสำคัญของการวางแผนงานภาคสนามอย่างเป็นระบบ ลดความผิดพลาด และแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้
5. เพื่อพัฒนาศักยภาพนักวิจัยและเจ้าหน้าที่ให้พร้อมปฏิบัติงานภาคสนามได้อย่างมีความมั่นใจ และส่งเสริมผลสำเร็จของงานวิจัย

สรุปเนื้อหาการ Coaching

การทำงานวิจัยภาคสนาม (Field Research) เป็นหัวใจสำคัญของการสร้างองค์ความรู้ด้านการเกษตรและวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม งานวิจัยที่ดีไม่เพียงขึ้นอยู่กับการออกแบบการทดลองที่ถูกต้องเท่านั้น แต่ยังขึ้นอยู่กับ การเตรียมความพร้อมก่อนลงพื้นที่ด้วย การวางแผนที่รอบคอบและการเตรียมการอย่างเหมาะสมช่วยให้ นักวิจัยสามารถเก็บข้อมูลได้ ครบถ้วน ถูกต้อง และลดความเสี่ยงจากปัญหาที่อาจเกิดขึ้น ผู้วิจัย หรือ หัวหน้าโครงการควรมีการจัดเตรียมความพร้อม ดังนี้

1. การวางแผนด้านการเงิน

การวางแผนด้านการเงินเป็นขั้นตอนสำคัญของการเตรียมความพร้อมก่อนการปฏิบัติงานวิจัยภาคสนาม เนื่องจากเกี่ยวข้องโดยตรงกับความคล่องตัวในการดำเนินงาน และความถูกต้องตามระเบียบราชการ การจัดการด้านการเงินที่ดีช่วยลดความเสี่ยงในการขาดสภาพคล่อง รวมทั้งสามารถตรวจสอบได้อย่างโปร่งใสและมีประสิทธิภาพ

1.1 รูปแบบการเบิกจ่าย

1) เงินยืมทดรองราชการ

- เป็นการขออนุมัติเบิกเงินสดล่วงหน้าเพื่อใช้จ่ายในกิจกรรมภาคสนาม เช่น ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าน้ำมัน ค่าพาหนะ และค่าใช้จ่ายที่เป็นอื่น ๆ
- เหมาะสำหรับการเดินทางที่ต้องใช้จ่ายทันที ไม่สามารถรอขั้นตอนการเบิกตรงได้
- ผู้ยืมเงินต้องจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย พร้อมเอกสารหลักฐานการใช้จ่ายที่ถูกต้องครบถ้วน และต้องส่งคืนส่วนเกิน (ถ้ามี) ภายหลังเสร็จสิ้นภารกิจ

2) การเบิกตรง

- เป็นการชำระค่าใช้จ่ายโดยตรงจากหน่วยงานไปยังผู้ให้บริการ เช่น โรงแรม สถานที่จัดสัมมนา หรือ บริษัทให้บริการรถเช่า

- กระบวนการอนุมัติมักใช้เวลา 2-3 สัปดาห์ จึงจำเป็นต้องวางแผนล่วงหน้าเพื่อไม่ให้กระทบต่อการดำเนินงาน

- เอกสารประกอบ เช่น ใบเสนอราคา ใบสั่งจอง ใบเสร็จรับเงิน ต้องถูกต้องและเป็นไปตามระเบียบพัสดุของทางราชการ

1.2 รายการค่าใช้จ่ายหลัก

1) ค่าเบี้ยเลี้ยง ครอบคลุมค่าอาหารและค่าใช้จ่ายส่วนตัวตามอัตราที่ทางราชการกำหนด

2) ค่าที่พัก ต้องเลือกสถานที่พักที่มีความปลอดภัย และจัดเตรียมใบเสร็จรับเงินที่ถูกต้อง

3) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง คำนวณตามระยะทางที่ใช้จริง และอัตราสิ้นเปลืองของรถ

4) ค่าแท็กซี่หรือค่าขนส่งเสริม สำหรับการเดินทางในกรณีที่ไม่สามารถใช้รถราชการได้

การคำนวณค่าน้ำมัน การประมาณการค่าน้ำมันควรทำอย่างเป็นระบบ โดยใช้หลักการดังนี้

1) คำนวณระยะทางทั้งหมดของการเดินทาง ทั้งระยะทางไป-กลับ และการเดินทางภายในพื้นที่ปฏิบัติงาน

2) หาดัวยอัตราการใช้ น้ำมันเฉลี่ยของรถที่ใช้ (เช่น 10 กิโลเมตร/ลิตร)

3) คูณด้วยราคาน้ำมันปัจจุบัน เพื่อให้ได้ค่าใช้จ่ายโดยประมาณ

ตัวอย่างการคำนวณ

- การเดินทางจากกรุงเทพฯ ไปจังหวัดเชียงใหม่ ระยะทางไป-กลับ 1,400 กิโลเมตร

- เดินทางเพิ่มเติมภายในพื้นที่ปฏิบัติงาน 600 กิโลเมตร

- รวมระยะทางทั้งหมด = 2,000 กิโลเมตร

- หากรถมีอัตราสิ้นเปลืองเฉลี่ย 10 กิโลเมตร/ลิตร → ต้องใช้น้ำมัน 200 ลิตร

- ราคาน้ำมันเฉลี่ย 32 บาท/ลิตร → ค่าใช้จ่ายประมาณ 6,400 บาท

การคำนวณในลักษณะนี้ช่วยให้ทักวิจัยสามารถวางแผนงบประมาณได้แม่นยำและใกล้เคียงความเป็นจริง อีกทั้งยังเป็นหลักฐานประกอบการขออนุมัติค่าใช้จ่ายตามระเบียบราชการได้อย่างถูกต้อง

2. การเลือกและจัดการที่พัก

การเลือกและจัดการที่พักสำหรับการปฏิบัติงานวิจัยภาคสนาม เป็นอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสะดวก ความปลอดภัย และประสิทธิภาพในการทำงาน การวางแผนด้านที่พักอย่างรอบคอบช่วยลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติงาน และยังเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงบประมาณที่สอดคล้องกับระเบียบราชการ โดยมีหลักเกณฑ์การเลือกที่พัก

2.1 ความปลอดภัยของสถานที่

- เลือกที่พักที่มีระบบรักษาความปลอดภัยเหมาะสม เช่น มีกล้องวงจรปิด ระบบล็อกที่ได้มาตรฐาน และเจ้าหน้าที่ดูแล

- ที่พักควรอยู่ในพื้นที่ที่ปลอดภัย ไม่เสี่ยงต่อภัยธรรมชาติหรืออาชญากรรม

- ความสะดวกในการเดินทาง

- ที่พักควรตั้งอยู่ใกล้พื้นที่วิจัยหรือเส้นทางหลัก เพื่อประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทาง

- หากเป็นพื้นที่ห่างไกล ควรพิจารณาที่พักที่มีการคมนาคมสะดวก และสามารถรองรับยานพาหนะของทีมวิจัยได้

2.2 ที่จอดรถและการดูแลยานพาหนะ

- ที่พักต้องมีลานจอดรถที่เพียงพอและปลอดภัย โดยเฉพาะเมื่อใช้รถราชการหรือรถที่บรรทุกอุปกรณ์วิจัยจำนวนมาก

- มีการจัดการที่ชัดเจน เช่น ล็อกกุญแจ ควบคุมการเข้า-ออก

2.3 ความสะอาดสบายและสิ่งอำนวยความสะดวก

- ห้องพักควรสะอาด ปลอดภัย และมีสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน เช่น ห้องน้ำในตัว ไฟฟ้า น้ำประปา อินเทอร์เน็ต (หากจำเป็น)

- รองรับจำนวนบุคลากรที่เข้าพักได้อย่างเพียงพอ

2.4 เอกสารและหลักฐานการชำระเงิน

- ผู้เข้าพักต้องขอใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษีที่ถูกต้องตามระเบียบราชการ เพื่อใช้ประกอบการเบิกค่าใช้จ่าย

- ในกรณีเบิกตรง ควรประสานกับผู้ให้บริการล่วงหน้าเพื่อออกเอกสารที่ถูกต้อง

2.5 การจองและจัดการที่พัก

- ควร จองหรือประสานงานล่วงหน้า เพื่อป้องกันการขาดแคลนห้องพัก โดยเฉพาะช่วงเทศกาลหรือฤดูท่องเที่ยว

- การเลือกที่พักต้องพิจารณา งบประมาณที่ได้รับอนุมัติ และอยู่ในเกณฑ์อัตราค่าที่พักราชการที่กำหนด

- ควรมี ผู้รับผิดชอบหลัก ในการตรวจสอบรายละเอียดการเข้าพัก เช่น จำนวนห้องพัก ระยะเวลาเข้าพัก-ออก และความเรียบร้อยของเอกสารการชำระเงิน

3. การเลือกและตรวจสอบรถยนต์

การเลือกและตรวจสอบสภาพรถยนต์ที่ใช้ในการเดินทางภาคสนาม ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลโดยตรงต่อความปลอดภัย ความสะดวก และความต่อเนื่องของการทำงาน การวางแผนและดูแลยานพาหนะอย่างเหมาะสมช่วยลดความเสี่ยงจากอุบัติเหตุ ความเสียหาย และปัญหาที่อาจเกิดขึ้นระหว่างการเดินทาง โดยมี หลักเกณฑ์การเลือกประเภทรถยนต์ ดังนี้

- การกิจทั่วไปหรือการเดินทางสัมมนา เลือกรถตู้หรือรถปิกอัพสำหรับการเดินทางเป็นหมู่คณะ ซึ่งสามารถบรรทุกคนและสัมภาระได้เพียงพอ
- การเดินทางขึ้นเขาหรือพื้นที่ทุรกันดาร เลือกรถขับเคลื่อนสี่ล้อ (4WD) ที่มีสมรรถนะเหมาะสมกับเส้นทาง เพื่อความปลอดภัยและการเข้าถึงพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- การบรรทุกเครื่องมือและอุปกรณ์วิจัย เลือกรถที่มีพื้นที่บรรทุกเพียงพอ สามารถจัดเก็บอุปกรณ์ได้อย่างมั่นคง และไม่ก่อให้เกิดความเสียหายระหว่างการขนย้าย

การตรวจสอบสภาพรถยนต์ก่อนเดินทาง

1. ระบบเชื้อเพลิงและเครื่องยนต์
 - o ตรวจสอบระดับน้ำมันเชื้อเพลิงให้เพียงพอ
 - o ตรวจสอบน้ำมันเครื่อง น้ำมันเกียร์ น้ำมันพวงมาลัย และน้ำมันเบรกให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม
2. ระบบหล่อเย็นและระบายความร้อน
 - o ตรวจสอบระดับน้ำในหม้อน้ำและหม้อพัก
 - o ตรวจสอบท่อน้ำและรอยรั่วซึม
3. ระบบไฟฟ้าและแสงสว่าง
 - o ตรวจสอบไฟหน้า ไฟเลี้ยว ไฟเบรก ไฟฉุกเฉินให้อยู่ในสภาพสมบูรณ์
4. ระบบเบรกและยาง
 - o ตรวจสอบการทำงานของเบรกและความหนาของผ้าเบรก
 - o ตรวจสอบแรงดันลมยางให้อยู่ตามมาตรฐานที่ระบุข้างประตูรถ
 - o ตรวจสอบยางอะไหล่และเครื่องมือเปลี่ยนยางให้พร้อมใช้งาน
5. ระบบปรับอากาศและภายในรถ
 - o ตรวจสอบการทำงานของระบบแอร์ พัดลม และอุปกรณ์ควบคุม
 - o จัดที่นั่งและเข็มขัดนิรภัยให้พร้อมใช้งานทุกตำแหน่ง

ข้อควรปฏิบัติระหว่างการเดินทาง

- ควรหยุดพักรถทุก ๆ 1-1.5 ชั่วโมง เพื่อลดความเมื่อยล้าของคนขับและป้องกันความร้อนสะสมในเครื่องยนต์
- ผู้โดยสารเบาะหน้าควรอยู่เป็นเพื่อนคนขับและช่วยสังเกตการณ์ตลอดการเดินทาง
- ห้ามใช้โทรศัพท์มือถือหรืออุปกรณ์อื่น ๆ ที่รบกวนสมาธิระหว่างขับขี่
- กำหนดผู้ขับรถสำรองในกรณีเดินทางระยะไกลหรือมีการกิจต่อเนื่องหลายวัน

4. การเตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์วิจัย

การเตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์วิจัยเป็นขั้นตอนสำคัญที่มีผลต่อความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของข้อมูลภาคสนาม การขาดอุปกรณ์ที่จำเป็นหรือการใช้เครื่องมือที่ไม่ได้มาตรฐานอาจส่งผลให้การเก็บข้อมูลไม่สมบูรณ์ และทำให้ต้องเสียเวลาและงบประมาณในการลงพื้นที่ซ้ำ ดังนั้น การเตรียมความพร้อมที่รอบคอบและเป็นระบบจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง

4.1 อุปกรณ์การเก็บตัวอย่างดิน

- อุปกรณ์เจาะดิน พลั่วเหยียบ, Auger (ออร์เกอร์) หรือเครื่องมือเจาะดินที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่
- ถุงเก็บตัวอย่าง ถุงพลาสติกสีขาว ขนาด 8 × 12 นิ้ว หรือขนาดที่เหมาะสมกับปริมาณดินที่ต้องการ
- เชือกฟางหรือเชือกไนลอน ใช้แทนหนังยางเพื่อปิดปากถุง เนื่องจากมีความทนทานมากกว่า
- ปากกาเมจิกแบบ Permanent (กันน้ำ) ใช้เขียนชื่อ จุดเก็บตัวอย่าง วันที่ และรหัสตัวอย่างบนถุงเพื่อ

ป้องกันการเลือนหาย

4.2 อุปกรณ์วัดและบันทึกข้อมูล

- GPS (Global Positioning System) สำหรับบันทึกพิกัดจุดเก็บตัวอย่างดินหรือแปลงทดลอง
- เครื่องวัดความชื้นและอุณหภูมิดิน เพื่อเก็บข้อมูลสภาพแวดล้อม ณ จุดเก็บตัวอย่าง
- สมุดบันทึกภาคสนาม หรือ แบบฟอร์มมาตรฐาน ใช้บันทึกรายละเอียด เช่น วันที่ เวลา ชนิดพืช ลักษณะพื้นที่ และข้อมูลสภาพอากาศ
- กล้องถ่ายภาพหรือสมาร์ทโฟน สำหรับบันทึกภาพพื้นที่และขั้นตอนการเก็บตัวอย่าง

4.3 อุปกรณ์เสริมและวัสดุสิ้นเปลือง

- ถุงมือยางหรือถุงมือผ้า เพื่อป้องกันการสัมผัสดินโดยตรง
- หน้ากากป้องกันฝุ่น สำหรับพื้นที่ที่มีฝุ่นละอองหรือใช้เครื่องมือเจาะดิน
- แอลกอฮอล์หรือสารทำความสะอาดอุปกรณ์ เพื่อป้องกันการปนเปื้อนระหว่างตัวอย่าง
- ถังน้ำหรือภาชนะชะล้างอุปกรณ์ภาคสนาม
- กล่องหรือกระสอบบรรจุถุงดินเพื่อความสะดวกในการขนย้าย

5. การเตรียมตัวบุคลากรและความปลอดภัย

การเตรียมตัวบุคลากรเป็นหัวใจสำคัญของการทำงานวิจัยภาคสนาม เนื่องจากบุคลากรคือผู้ปฏิบัติงานหลักที่ต้องเผชิญกับสภาพแวดล้อมจริง ความพร้อมทั้งทางร่างกาย จิตใจ และอุปกรณ์ป้องกันตนเองจะช่วยลดความเสี่ยง เพิ่มประสิทธิภาพ และสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จ

5.1 การแต่งกายและอุปกรณ์ส่วนบุคคล

- เสื้อผ้า เสื้อแขนยาวและกางเกงขายาว เพื่อป้องกันแสงแดด แมลงกัดต่อย และสิ่งระคายเคืองจากพืช สัตว์มีพิษ
- หมวกกันแดดหรือหมวกปีกกว้าง ลดความร้อนและป้องกันแสงแดดโดยตรง
- รองเท้าบูทหรือรองเท้าหุ้มส้นที่แข็งแรง เหมาะสำหรับพื้นที่ไร่นา ป้องกันการบาดเจ็บจากของมีคมและสัตว์มีพิษ

- รองเท้าแตะหรือรองเท้าสำหรับพักผ่อน ใช้ในเวลาที่อยู่นอกภาคสนาม

- อุปกรณ์เสริม ถุงมือ ผ้าปิดปาก-จมูก หน้ากากกันฝุ่น และเสื้อกันฝน (ในฤดูฝน)

5.2 การเตรียมสุขภาพและร่างกาย

- ตรวจสอบสุขภาพเบื้องต้นก่อนออกปฏิบัติงาน โดยเฉพาะผู้ที่มีโรคประจำตัว
- เตรียมยาประจำตัว ยาตาม ยาหม่อง ยาทากันยุง หรือยาสามัญประจำบ้าน เช่น ยาแก้ปวด ยาแก้แพ้ ยาแก้ท้องเสีย

- จัดเตรียมอุปกรณ์ปฐมพยาบาลเบื้องต้นประจำทีม เช่น พลาสเตอร์ยา ผ้าพันแผล น้ำเกลือล้างแผล

5.3 ความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน

- จัดประชุมชี้แจงบทบาทหน้าที่ของแต่ละบุคลากรก่อนออกภาคสนาม เพื่อป้องกันความสับสน
- กำหนดหัวหน้าทีมวิจัยหรือผู้รับผิดชอบด้านความปลอดภัยโดยเฉพาะ
- แจกตารางการเดินทางแก่หน่วยงานหรือผู้บังคับบัญชา เพื่อให้สามารถติดตามหรือช่วยเหลือได้ในกรณีฉุกเฉิน

- ปฏิบัติตามมาตรการความปลอดภัยของพื้นที่ เช่น พื้นที่ลาดชัน พื้นที่มีสัตว์ป่า หรือพื้นที่เสี่ยงภัยธรรมชาติ

5.4 การบริหารจัดการทีมและการสื่อสาร

- กำหนดช่องทางการสื่อสารที่ชัดเจน เช่น โทรศัพท์ วิทยุสื่อสาร หรือแอปพลิเคชันออนไลน์
- จัดทำบัญชีรายชื่อบุคลากรที่เข้าร่วมภาคสนาม พร้อมเบอร์ติดต่อฉุกเฉิน
- จัดให้มีการเช็คชื่อและจำนวนบุคลากรทุกครั้งก่อนออกเดินทางและหลังเสร็จสิ้นกิจกรรม

สรุปและข้อเสนอแนะ

การวิจัยภาคสนามเป็นภารกิจที่ต้องอาศัยการวางแผนและการเตรียมความพร้อมในหลายมิติ ทั้งด้านการเงิน การเดินทาง การจัดหาที่พัก การเลือกและตรวจสอบยานพาหนะ การเตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์ รวมถึงการดูแลบุคลากรและความปลอดภัย การจัดการแต่ละขั้นตอนอย่างรอบคอบจะช่วยลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น เพิ่มความคล่องตัว และทำให้งานวิจัยดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและได้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วน

ข้อเสนอแนะ

1. การจัดทำคู่มือมาตรฐาน

- ควรมีคู่มือการปฏิบัติงานภาคสนามที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อให้นักวิจัยและเจ้าหน้าที่สามารถใช้เป็นแนวทางได้อย่างสอดคล้อง

2. การใช้ Checklist ตรวจสอบ

- ควรมีแบบฟอร์มรายการตรวจสอบ (Checklist) สำหรับการเงิน ยานพาหนะ อุปกรณ์ และบุคลากร เพื่อป้องกันการขาดตกบกพร่องในการเตรียมการ

3. การฝึกอบรมและถ่ายทอดความรู้

- ควรจัดการฝึกอบรมหรือ Coaching อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บุคลากรได้รับความรู้ที่เป็นปัจจุบันและสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ภาคสนามที่หลากหลาย

4. การจัดการด้านความปลอดภัย

- ควรให้ความสำคัญกับการกำหนดมาตรการความปลอดภัยที่ชัดเจน เช่น การประเมินความเสี่ยงในพื้นที่ การเตรียมอุปกรณ์ปฐมพยาบาล และการมีช่องทางสื่อสารฉุกเฉินที่มีประสิทธิภาพ

5. การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

- หลังการปฏิบัติงานภาคสนาม ควรมีการสรุปบทเรียน (Lessons Learned) และรวบรวมข้อเสนอแนะจากทีมงาน เพื่อนำมาปรับปรุงการทำงานในครั้งต่อไปให้ดียิ่งขึ้น

การเตรียมความพร้อมสำหรับทำงานวิจัยภาคสนามไม่เพียงเป็นขั้นตอนสนับสนุนการเก็บข้อมูล แต่ยังเป็นกลไกสำคัญที่กำหนดความสำเร็จของงานวิจัยในภาพรวม หากมีการวางแผนและการจัดการอย่างมีระบบ จะช่วยให้การวิจัยดำเนินไปอย่างราบรื่น ปลอดภัย และบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

